

Vikingsmuseet Ladby / Østfyns Museer
Vikingevej 123
5300 Kerteminde

Kystdirektoratet
J.nr. 24/05773-4
Ref. Lea Bank Stigsen
12-08-2024

Dispensation til vikingesmedje inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Vikingsmuseet Ladby / Østfyns Museer har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af en vikingesmedje inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 11d Ladby By, Kølstrup, Vikingevej 123, 5300 Ladby i Kerteminde Kommune.

Kystdirektoratet meddelte den 3. november 2018 (j.nr. 17/03361-9) dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til etablering af flere forhold på ovenstående matriklen herunder en vikingesmedje. Eftersom dispensationen er udløbet, ansøges der om en ny dispensation til etablering af en vikingesmedje.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

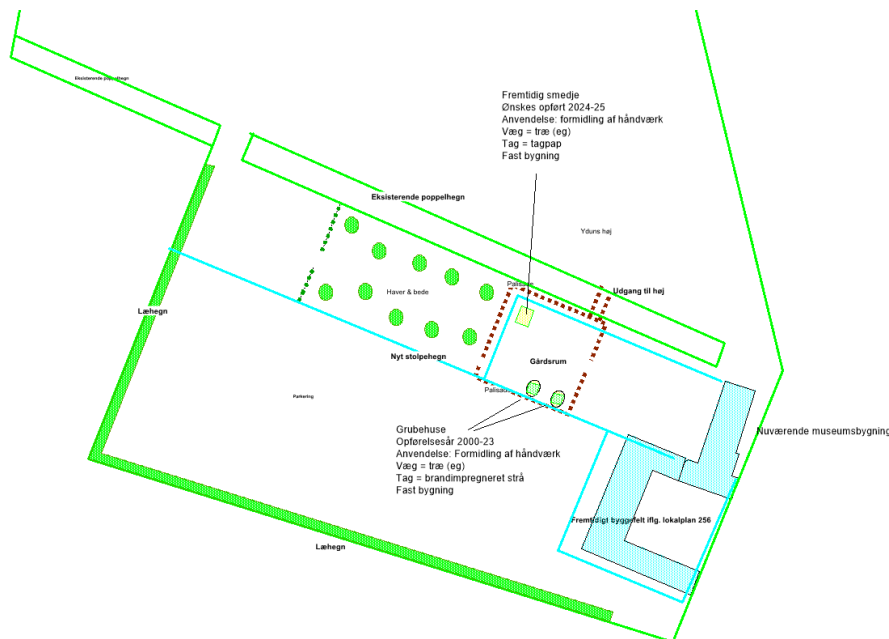
Kystdirektoratet har den 13. november 2018 (j.nr. 17/03361-9) meddelt dispensation til etablering af en vikingesmedje på ovennævnte ejendommen. I den tidligere afgørelse fremgår det, at *"Vikingsmuseet Ladby – med Danmarks eneste skibsbegravelse fra vikingetiden – ønskes udviklet til et museum i international klasse, der kan give enestående indsigt i vikingetidens samfund 'på det autentiske sted', hvor en vikingekonge blev stedt til hvile i sit skib for mere end 1000 år siden. Det er ambitionen, at museet skal gøres interessant og tilgængeligt for alle – men med særligt fokus på børn, skoler og familier. Området skal formidles på en måde, der taler til den besøgende anno 2018."*

Matriklen er i sin helhed omfattet af strandbeskyttelseslinjen, mens den ansøgte vikingesmedje er beliggende i den udvidede strandbeskyttelseslinje, som for det daværende Fyns Amt trådte i kraft den 25. november 2001.

Figur 1 og 2 viser matrikel 11d Ladby By, Kølstrup samt placeringen af den ansøgte vikingesmedje.

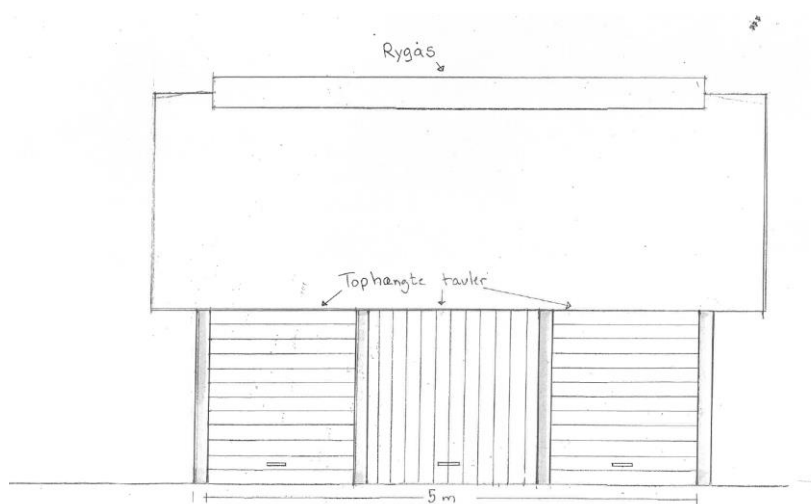
Figur 1. Den røde prik markerer matrikel 11d Ladby By, Kølstrup. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel.

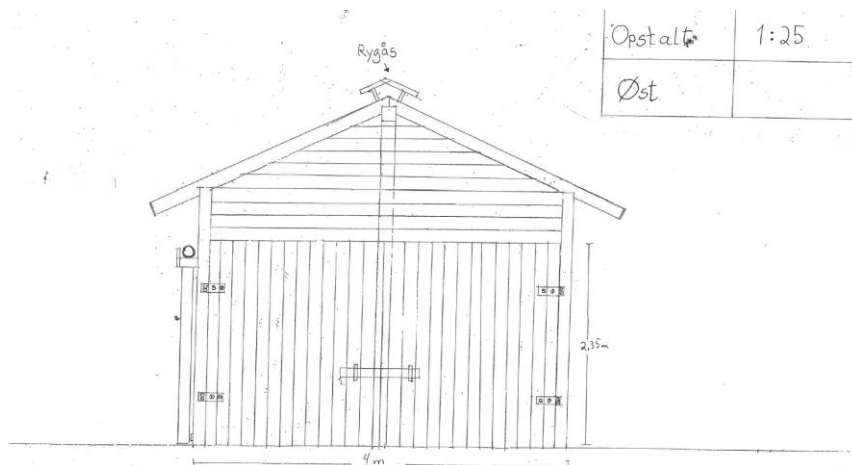
Figur 2. Kort fra ansøgningen. Den gule firkant viser placeringen af den ansøgte vikingesmedje.

Det fremgår af ansøgningen, at "vikingetidens håndværk er en vigtig del af formidlingen på Vikingemuseet i Ladby. Vikingemuseet Ladby ønsker derfor at opføre en autentisk vikingesmedje på 4 x 5 m med overdækning. Smedjen opføres i stolper af egetræ (hovedkonstruktion). Vægge opføres i fletværk med lerklining samt bindingsværkskonstruktion, hvor tavlen er udført af egetræ. Taget vil bestå af egeplanker suppleret med 22 mm tagfiner – herover tagpap hvorpå etableres græs/tørvedæk. Farvevalg er materialernes naturlige farver.

Figur 3 og 4 viser skitser af den ansøgte vikingesmedje.

Figur 4. Skitse af den ansøgte vikingesmedje fra syd.

Figur 4. Skitse af den ansøgte vikingesmedje fra øst.

Kerteminde Kommune har udarbejdet en lokalplan, nr. 256, for Vikingemuseet Ladby, der er vedtaget i december 2014. Derudover er området beliggende i et fortidsminde kulturarvsareal, stednr. 080106.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

De nærmeste Natura 2000-område (nr. 113, Urup Dam, Brabæk Mose, Birkende Mose og Illemose samt nr. 110, Odense Fjord) ligger ca. 6 km mod henholdsvis syd og vest. Natura 2000-området nr. 113 omfatter habitatområde nr. 97, mens Natura 2000-området nr. 110 omfatter habitatområde nr. 94 og fuglebeskyttelsesområde nr. 75.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på afstanden til Natura 2000-området. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, er Kystdirektoratet ikke bekendt med bilag IV-arter på ejendommen. Der kan dog potentielt være flagermus i området, men disse vurderes ikke at blive påvirket negativt af ansøgte projekt.

Kystdirektoratet vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Ansøgningen skal behandles efter den restriktive dispensationsadgang i lovens § 65b, stk. 1, hvor en dispensation forudsætter, at der er tale om et særligt tilfælde.

I forbindelse med udvidelsen af strandbeskyttelseslinjen fra 100 m til 300 m ved "kystloven" (lov nr. 439 af 1. juni 1994) i 1994, blev det anført i lovbemærkningerne, at der vil kunne dispenseres i det omfang, der er tale om eksisterende erhvervs nødvendige og arealmæssigt begrænsede ønsker om at tilpasse sig udviklingen. Det forudsættes, at udvidelsen fortrinsvis placeres inden for det eksisterende samlede byggeområde, og der vil normalt ikke blive dispenseret til etablering af byggeri nærmere kysten end den eksisterende bebyggelse.

Kystdirektoratet finder, at der er tale om udvidelse af en turismevirksomhed, der allerede var etableret på stedet, da den udvidede strandbeskyttelseslinje trådte i kraft, samt at det ansøgte er etableret i den udvidede strandbeskyttelseslinje. Det ansøgte projekt er endvidere placeret i tilknytning til den eksisterende bebyggelse og ikke nærmere kysten. Det er således Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte projekt er omfattet af ovenstående praksis.

Kystdirektoratets har i afgørelsen lagt vægt på, at Vikingemuseet Ladbys formidling er stedbundet til området, hvor Danmarks eneste skibsbegravelse fra vikingetiden er fundet. Kystdirektoratet finder, at det ansøgte er indpasset i området og ikke har en væsentlig negativ påvirkning af kystlandskabet.

Kystdirektoratet finder efter en konkret vurdering og på ovenstående baggrund, at der er tale om et særligt tilfælde, hvorfor der kan meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til den ansøgte vikingesmedje.

Med venlig hilsen

Lea Bank Stigsen
+45 20 86 64 02
lbs@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Kerteminde Kommune, kommune@kerteminde.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Kerteminde, kerteminde@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Fyn-nord, fynnord@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Kerteminde, kerteminde@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 113, Urup Dam, Brabæk Mose, Birkende Mose og Illemose samt nr. 110, Odense Fjord.

Natura 2000-område nr. 113, Urup Dam, Brabæk Mose, Birkende Mose og Illemose

2.2 Områdets udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 97		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Avneknippemose* (7210)	Rigkær (7230)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Mygblomst (1903)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))

Natura 2000-område nr. 110, Odense Fjord

2.2 Områdets udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 94		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystlint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Søbred med småarter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	
	Skæv vindelsnegl (1014)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Naturtypen bøg på muld (9130) er ikke til stede i habitatområde H94. Naturtypen gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 75		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Havørn er ikke til stede som ynglefugl i fuglebeskyttelsesområde nr. F75. Havørn er heller ikke til stede som trækfugl i national eller international væsentlig forekomst i fuglebeskyttelsesområde F75. Havørn gennemgås derfor ikke yderligere.